

Đà Lạt trong ký ức

Không cần đến câu “khi yêu trái tim cũng tròn”, cũng thấy gì nghe nói của người dân xứ như sao đó thì cũng áp vô cùng, đặc biệt là cách phát âm của những người gốc Huế đã sinh sống lâu năm tại Dalat. Những người nghe của những người “Huế rớt”, âm hưởng nghe về giọng Nam nhiều hơn nên ... dễ nghe, nên lẽ dĩ nhiên dễ hiểu hơn, dễ “thân nhau” hơn.

Tôi của hơn 40 năm về trước về lên đây sống cái thành phố mùa sống yên ít nhất mỗi tháng một lần. Thấy yên tôi mê Đà Lạt với những căn nhà đầy hoa rực rỡ, những người đi thoải mái màu xanh và mê... của người Đà Lạt.

Chúng tôi về lên đây lui tới quán cà-phê H.S. để gặp con đường Minh Mạng. Làm sao quên được những buổi chiều ngồi với nhau nhâm nhi ly trà cúc, rừ rừ to nhỏ để mình thì chuyện trên đời? và hình ảnh ông chú Q.H. với cái khăn foulard đểm đáng quanh cổ, tay cầm túi quần, nách kẹp tờ báo, đường trước của tiệm búp bê ống pipe? Làm sao quên được những buổi đi dạo loanh quanh khu Hòa Bình rồi sà vào quầy hàng xe đẩy ăn tô mì n gà cho mình buổi học nhậm nhập những ly chè đầy ắp tình bạn ngọt ngào?

Đà Lạt có a thi sinh viên bay nhảy quí thút vùn làm mồm lòng mĩ khi nhĩ lĩ.

Giờ đây, tôi đi lang thang qua nhĩ ng con đĩ ng cũ mà cảm thĩ y xa lĩ. Suýt nĩ a đi lĩ c vì còn mĩ i nghĩ ch mĩ t nhìn nhĩ ng thay đĩ i. Không chĩ tên đĩ ng đã đĩ i, mà nhĩ ng căn nhà bé bé xinh xinh cũng chĩ ng còn, thay vào đó là nhĩ ng tòa nhà nhiũ u tĩ ng chiũ m gĩ n hĩ t hai bên đĩ ng. Buũ n.

Cà-phê H.S. cũng không còn, thay vào đó là mĩ t văn phòng du lĩ ch. Tôi đi lên đi xuũ ng con đĩ c đĩ ng Minh Mĩ ng hàng chĩ c lĩ n, ngĩ ngác, ngĩ n ngĩ.

Cà-phê Tùng ? vĩ n còn đĩ y, và khung cĩ nh vĩ n thĩ. Nhĩ ng có lĩ không khí không còn mĩ i gĩ i tôi nĩ a. Ngĩ i đĩ y lâu làm gì, thêm buũ n.

Có hôm đi ngang qua khu nhà ngày xưa của B., tôi thấy rõ ràng tìm được niềm vui, vì chợt nhận được niềm vui của tôi ở B. Đây là tôi đến phòng trà (quên mất tên) nơi có ban nhạc chơi khá hay và B. chơi tay trống. Phòng trà buổi này không thể so sánh với quán Hóm Gió trên đường Võ Tánh ở Saigon cuối những năm 60 nhưng thoáng có chút thú vị để trình diễn. Những không khí tươi mát cùng hương thơm và các giọng ca tuy không điêu luyện nhưng hát hò hát mình, sôi nổi, hâm nóng cả gian phòng bé nhỏ và khán thính giả.

Ngày ấy chúng ta có phòng trà mời khách lên sân khấu hát nhạc bây giờ, nên các ca sĩ vẫn còn “chuyên sâu” và ban nhạc phối khí sáng tạo những trình tự A đến Z. Những bản nhạc được yêu cầu phần lớn là nhạc Mỹ và Tây, ví dụ như Aline, Capri c'est fini, Unchained melody, Smoke Gets In Your Eyes, .v.v... là những bản nhạc ca tình yêu mà giọng trẻ đẹp nổi trên thế giới say mê, không riêng gì giọng trẻ của Saigon.

Là những bản nhạc lập đi lập lại nhiều nhất trong chương trình nhạc ngoại quốc yêu cầu của đài Phát Thanh Quân đội trước 75, với những giọng nghệ sĩ là cô Mỹ Linh (còn có tên là Hoàng Phương Lan).

Số trống của B. là drummer nên công tâm mà nói, giọng ca chơi xoàng xoàng thôi nhưng đôi lúc làm chân tay tôi rùng rợn khi nghe B. hát bài And I Love Her của Beatles, phần hát là ánh mắt nhìn chăm chăm về phía tôi... đang ngó tôi chột lúm!

Với thời gian, mọi sự đều thay đổi, câu lãnh vực văn nghệ của Đà Lạt cũng đã thay đổi. Ca nhạc thì phòng trà Đồi Ng Tùng mà tôi đã từng nghe thì bây giờ cũng không còn nữa. Phòng trà trở thành “Hát cho nhau nghe”. Ông chủ quán làm MC, chủ quán kiêm luôn vai ca sĩ và nhạc sĩ. Khách cũng được mời lên hát. Khách hát thì là nhạc nghiệp đương đại. Nhạc nghiệp bản nhạc thì thu nào hát nghe lạ, thấy xốn xang trong lòng. Hát đâu cũng hay, nhạc nghiệp hát cũng nghe lòng, nghe ta cảm thấy gần nhau. Gần nhau về ký ức..

Nghe về bản nhạc Đà Lạt kể: “Chủ quán là dân Bắc kỳ 54 gặp thiêu nạn Bắc kỳ 75 ở Bình Thành. Họ kéo nhau lên Đà Lạt mở quán nhà riêng, chủ quán làm văn nghệ hát hò. Chủ quán chọn cái tên “Phong cảnh nhà riêng” là vậy. Duyên nhân văn nghệ với Đà Lạt hơn 20 năm, quán đổi hình thức này đến chỗ này như dân du mục, nhạc nghiệp “nhà riêng” vẫn còn bám vào tên ông chủ, “Phong cảnh nhà riêng”. Bây giờ quán đổi chủ rồi chuyển sang Nguyễn Công Trí.

Đà Lạt bây giờ nóng và ồn ào. Cuối tháng Năm lại có nhạc nghiệp của miền và đại diện, nghe về bản nhạc vậy. Nhạc nghiệp có lẽ đã chiếm lòng tôi, trong gần một tuần tôi trả lời vài ngàn hoa, ông gửi tôi chỉ như những bông hoa rải rác miền Bắc.

Con đương đại quanh bên họ vẫn đương đại nhạc nghiệp sao cũng thấy có cái gì đó thật vắng trong tôi; có phải vì nhạc nghiệp công trình kiến trúc đẹp thì nhau khoe bóng ven hồ, đua nhau đến sân thể thao mà quên mất cái thiên nhiên?

Giống người Dalat gốc cũng trở nên hi vọng. Lòng cũng buồn.

Khí hậu mát mẻ cũng không còn; tuy không đến nỗi đi mùa hè mà kê nhai nhai nhai ở Saigon nhưng vẫn có thể ăn mặc phong phanh, kể cả khi mặt trời đã lên. Sự quen thuộc còn chẳng là trong một vài buổi chiều tối ngồi đợi chờ nhìn thấy số người mù giăng mắc trên những nóc nhà, những cây.

Lòng mặt đi u, đứng trên balcon của nhà người bạn và phóng tầm mắt nhìn xa xa, thoáng sau rừng thông của người đi là trường Couvent des Oiseaux năm nào, bóng dáng người tìm kiếm đức vua đẹp quyên rũ rớt Đà Lạt, mặt chút Đà Lạt thuở xưa.

Cho dù thay đổi hay vẫn như thế, gì thì gì, tôi vẫn yêu Đà Lạt.

Tôi muốn một lần dạo trên blog của người bạn nói về cả phê bình Tùng để kết thúc bài viết:

Quán nhậu, nên nhậu, bài trí cũng đẹp. Ai lên Đà Lạt, thấy mình chưa già thì nên tới đó, mà thấy mình đã già cũng nên tới đó luôn. Tôi đã thành ca sĩ (ruộng), chúng tôi “mất đi đâu kìa, đến khi xuôi tay còn thấy ngậm ngùi” hay sao?

BÍCH VÂN